

Actie meten luchtkwaliteit Haarlem

In de Actie meten luchtkwaliteit Haarlem heeft de gemeente voor 2022 voor alle wijkraden in Haarlem een meting van de luchtkwaliteit beschikbaar gesteld. Wijkraden konden zelf een locatie hiervoor aangeven. De opzet van deze metingen is voortgekomen uit een initiatief van wijken in Oost en Welgelegen (2015, 2017) en wordt voor dit jaar uitgebreid naar de hele stad. Met deze actie wil de gemeente bijdragen aan de betrokkenheid van wijken en inwoners bij onderwerpen als de luchtkwaliteit en hun leefomgeving in het algemeen. In dit kader wil de gemeente de wijken en inwoners een mogelijkheid geven zelf de luchtkwaliteit in hun woonomgeving vast te stellen zodat ze deze in hun gesprekken over hun wijk met gemeente, bestuur en politiek kunnen betrekken.

In totaal hebben 29 wijkraden een meetlocatie aangegeven; enkele resterende meetpunten zijn gebruikt als aanvulling hierop. Daarnaast lopen nog een aantal metingen in verband met onder meer de milieuzone. De metingen zijn gestart in de eerste week van februari 2022 en duren tot en met januari 2023.

De metingen vinden plaats met zogeheten 'Palmes'-buisjes (1cm x 7cm) die stikstofdioxide opnemen uit de lucht. Stikstofdioxide (NO₂) is een belangrijke stof qua luchtverontreiniging die in Haarlem vooral afkomstig is van verkeer (naast toevoer van grotere afstanden uit allerlei bronnen tot en met het buitenland).

De buisjes zijn inmiddels door de GGD-Amsterdam opgehangen aan een regenpijp, lantaarn of verkeersbord op de door de wijkraden aangegeven plek. Ze hangen 4 weken en worden dan omgewisseld voor nieuwe buisjes. De GGD Amsterdam stuurt de opgehaalde buisjes naar een laboratorium voor analyse van het opgenomen NO₂. Daaruit en uit de bekende eigenschappen van de buisjes kan de gemiddelde luchtkwaliteit over de periode dat de buisjes hebben opgehangen worden bepaald. Door 13 op elkaar aansluitende metingen van 4 weken uit te voeren wordt een jaargemiddelde verkregen; ook normen en gezondheidsadvieswaarden zijn in een jaargemiddelde uitgedrukt.

De meetmethode is iets minder nauwkeurig en in elk geval minder gedetailleerd in de tijd als de 'wettelijke' meetapparatuur van RIVM. Maar door de veel gunstiger kosten kunnen we hiermee wel op veel meer plaatsen vrij 'laagdrempelig' een meting doen. Als peiling van de situatie ter plekke, voor vergelijking met andere locaties om prioriteiten voor beleid te bepalen, om meerjarige ontwikkelingen te volgen, om te kijken of rekenmodellen voldoende overeenstemmen e.d. Zeker als gemeten waarden sterk afwijken van de verwachte waarden kan nader onderzoek nodig zijn (bijvoorbeeld bij meetwaarden boven of maar net onder de wettelijke grenswaarden of bij grote verschillen met berekeningen).

De metingen zijn behalve voor de individuele wijken, ook in hun samenhang van belang voor het beleid van de gemeente voor een beter inzicht hoe de luchtkwaliteit is verdeeld over de stad.

De GGD Amsterdam publiceert de gegevens per meetperiode van 4 weken (met een verwerkingstijd van 1-2 maanden) via twee webpagina's:

- www.luchtmeetnet.nl (in de selectiebox component kiezen voor NO₂-buisjes) hier staan ook gegevens van alle andere metingen luchtkwaliteit in Nederland.
- <https://maps.amsterdam.nl/no2/?LANG=nl> eveneens een kaart, daarnaast kunt u hier alle meetgegevens ook als open data downloaden.

Na afloop van het meetjaar stelt de GGD Amsterdam haar eindrapportage op (maart/april 2023). De gemeente organiseert een gezamenlijke meeting van alle deelnemers om die eindresultaten samen te bespreken en evalueren. Ongeveer halverwege het meetjaar zal ook een gezamenlijke voortgangsbespreking worden gehouden met alle deelnemers.